

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה פה/4

י"א בכסלו התשפ"ה (12.12.2024)

הודעה מס' פה/4

הכרה במועמדים המשתייכים לאוכלוסיית אנשים עם מוגבלות

1. סעיף 15א(1) לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - "חוק המינויים") קובע, כי עובד או מועמד עם "מוגבלות משמעותית" זכאי להעדפה מתקנת, וסעיף 15א(ט) מפנה להגדרת "מוגבלות משמעותית" הקבועה בסעיף 9 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן - "חוק השוויון"). חוק השוויון מפנה לחלק א' של התוספת הרביעית לחוק, וזו כוללת את כלל התנאים והגורמים המוסמכים המגדירים מיהו עובד או מועמד עם מוגבלות משמעותית (להלן - "התוספת לחוק").
2. לאור האמור, ולצורך ביצוע התאמות בין חוק השוויון לבין התקשי"ר, עודכנה פסקה 35.221 לתקשי"ר, על מנת שהגדרת המונח "מוגבלות משמעותית" תעלה בקנה אחד עם ההגדרה הקבועה בחוק השוויון.
3. בנוסף, בהתאם לתיקון זה - מועמד אשר מציג אישור על "לקות זמנית" בתוקף למצער עד לתום מועד ההרשמה למכרז אליו הוא ניגש, אשר עומדת בקריטריונים למוגבלות משמעותית, כמוה כאישור על "לקות קבועה" לצורך קבלת העדפה מתקנת. על כך ניתן ללמוד מפסקה 35.211 לתקשי"ר הקובע, בהתאם לחוק השוויון, כי "מוגבלות" יכולה להיות לקות קבועה או זמנית. בחינת הנושא אל מול הגורמים המקצועיים האמונים על מתן אישורי המוגבלות העלתה, כי מרבית מאישורים אלו מוארכים לתקופות משמעותיות ואף מסתיימים באישורים על לקות קבועה. על כן, בהתאם לתיקון זה - מועמד אשר מציג אישור על "לקות קבועה" או "לקות זמנית" שהינה בתוקף לכל הפחות עד סיום מועד ההרשמה למכרז אליו הוא מגיש את מועמדותו - יש לראות בו כמשתייך לאוכלוסיית "אנשים עם מוגבלות", והוא זכאי להעדפה מתקנת.
4. בנוסף, קריטריון "ירידה בשמיעה של 50 דציבלים או יותר" הקבוע כיום בנסמן 35.221 (א)(4) - בוטל, ובעניין זה של ירידה בשמיעה, התנאים הקבועים הם בהתאם לתוספת לחוק. יצוין עוד, כי קריטריון זה עורר קושי בכך שלא התייחס לשאלה הנדרשת האם יש צורך בירידה בשמיעה בשתי האוזניים או באחת מהן.
5. תחולת השינוי - מיום פרסום ההודעה.
6. התיקון לתקשי"ר בהתאם לאמור לעיל, כלול בדף החלפה המצורף להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

כל הודעות נש"מ באתר האינטרנט - <https://www.csc.gov.il/>

תיקונים בהחלפת דפים

לחיצה את הדפים שכותריהם				להוציא את הדפים שכותריהם				אסמכתא
להכניס את הדפים שכותריהם				להוציא את הדפים שכותריהם				פה/4
(דף אחד)	35.221	-	35.211	(דף אחד)	35.221	-	35.211	(פסקה 35.221(א))

35.2 - שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בשירות המדינה

35.21 איסור הפליה של אנשים עם מוגבלות -
כללי / 35.22 העדפה בקבלה לעבודה / 35.23
הזכות להתאמות בבחינות ובמקום העבודה /
35.24 הליך טיפול בהקלות בהתאמות ותנאי
נגישות בבחינות / 35.25 הליך טיפול בהתאמות
במקום העבודה

35.21 - איסור הפליה של אנשים עם מוגבלות - כללי

35.211

- (א) חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן - "חוק השוויון"), קובע איסור, החל גם על המדינה כמעסיק, על הפליית אדם מחמת מוגבלותו, בתחום התעסוקה;
- (ב) "אדם עם מוגבלות" כהגדרתו בחוק השוויון, הינו - "אדם עם לקות פיסית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים";
- (ג) איסור ההפליה לפי חוק השוויון חל כאשר האדם עם מוגבלות כשיר לתפקיד או המשרה הנדונים; כמו כן, אין האיסור חל על פעולה או הימנעות מפעולה המתחייבת מהדרישות המהותיות של התפקיד או של המשרה;
- (ד) איסור ההפליה לפי חוק השוויון חל גם לגבי מי שהיה בעבר אדם עם מוגבלות, מי שנחשב לאדם עם מוגבלות ועל בני משפחתו של אדם עם מוגבלות המטפלים בו;
- (ה) לעניין זה, "בן משפחה" הוא: 1. בן זוג, הורה או ילד; 2. בן זוג של הורה, בן זוגו של ילד, אח או אחות או בני זוגם, סבא, סבתא, נכד או נכדה (שעיקר פרנסתו של אדם עם מוגבלות עליהם).
- (ו) על-פי חוק השוויון, הפליה כוללת גם אי ביצוע התאמות הנדרשות מחמת צרכיו המיוחדים של אדם עם מוגבלות, אשר יאפשרו את העסקתו (ראה סעיפים 35.23 - 35.25).

35.212

על כל משרד ויחידת סמך לתת עדיפות בקבלה לעבודה ובקידום בעבודה למועמדים עם מוגבלות על-פי הקריטריונים המפורטים בפסקה 35.221, ובלבד שמועמדים אלה כשירים לתפקיד הנדון וכישוריהם דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים לתפקיד; חובה זו חלה לגבי כל הליכי הקבלה לעבודה והקידום בעבודה בשירות המדינה.

35.22 - העדפה בקבלה לעבודה

35.221

- (א) מועמד ייחשב עם מוגבלות משמעותית לעניין העדפה בקבלה לעבודה או בקידום בעבודה, אם הוא מציג אישור על לקות קבועה או על לקות זמנית, שהינה בתוקף לכל הפחות עד למועד סיום ההרשמה למכרז אליו הוא מגיש את מועמדותו, בהתאם לקבוע בחלק א' לתוספת הרביעית בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, התשנ"ח-1998:

הגורם שברשותו המידע (הגורם המאשר)	תנאים שמתקיימים באדם עם מוגבלות לעניין היותו עובד או מועמד עם מוגבלות משמעותית
1. המוסד לביטוח לאומי, משרד הביטחון, רשות המסים בישראל, משרד הבריאות	גורם שהוסמך לאשר נכות לפי כל דין אישר לגביו בכתב שדרגת נכותו היא 40% לפחות; לעניין זה יראו קביעת אחוזי מוגבלות בניידות לפי הסכם בדבר גמלת ניידות שנערך לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כקביעת דרגת נכות בידי גורם מוסמך כאמור;
2. המוסד לביטוח לאומי, משרד הביטחון, רשות המסים בישראל, משרד הבריאות	גורם שהוסמך לאשר נכות לפי כל דין אישר לגביו בכתב שדרגת נכותו היא 20% לפחות, ומתקיים בו אחד מאלה:
המוסד לביטוח לאומי	(1) הוא הוכר כזכאי לשיקום תעסוקתי מחמת מוגבלות לפי פרקים ה' או ט' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
משרד הביטחון	(2) הוא משוקם או זכאי לשיקום תעסוקתי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב];
משרד העבודה	(3) הוא משתתף או השתתף בתכנית תעסוקה לאנשים עם מוגבלות מטעם משרד העבודה;
3. משרד העבודה	הוא הוכר כזכאי לשכר מינימום מותאם לפי סעיף 17(ב) לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;
4. משרד הרווחה והביטחון החברתי	הוא הוכר כזכאי לשירותי רווחה מחמת מוגבלותו בידי האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, השירות לטיפול באדם עם אוטיזם או אגף השיקום במשרד הרווחה והביטחון החברתי.

(פה/4)

12.12.2024

(ב) ועדה כאמור בפסקה 35.223, קבעה כי הוא אדם עם מוגבלות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, ואשר מוגבלותו אינה נופלת בחומרתה מחומרת המוגבלות של אדם עם נכות כאמור בנסמן (א) לעיל.

35.222

גורם מוסמך לעניין סעיף זה, הוא אחד מאלה:

- (א) מי שהוסמך לקבוע אחוזי נכות לצורך תשלום גמלה המשולמת לפי כל דין, או לצורך מתן פטור או זיכוי הניתנים לפי כל דין;
- (ב) גורם מאבחן מוסמך אשר נציב שירות המדינה הכיר בו, לאחר התייעצות עם נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות, כמי שמוסמך לקבוע מוגבלות לצורך זכאות למתן עדיפות לפי הוראות סעיף זה.

35.223

נציב שירות המדינה ימנה ועדה אשר תפקידה לבחון בקשות חריגים להכרה באדם עם מוגבלות, כאמור בפסקה 35.222.

חברי הוועדה הם:

- (א) נציג נציב שירות המדינה - יושב-ראש;
- (ב) רופא שירות המדינה;
- (ג) אדם עם מוגבלות שהוא בעל ידע בתחום עבודת הוועדה, בהתאם להמלצת נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות.

35.23 - הזכות להתאמות בבחינות ובמקום העבודה

35.231

מועמד לעבודה או לקידום בשירות המדינה המצהיר שהוא אדם עם מוגבלות ומציג תעודות מוסמכות המעידות על כך, זכאי לקבל מנציבות שירות המדינה התאמה סבירה הנדרשת מחמת מוגבלותו, על-מנת לאפשר לו לקיים את מבדקי הקבלה לעבודה והקידום בעבודה, לפי העניין.

35.232

עובד המצהיר שהוא אדם עם מוגבלות, ומציג תעודות מוסמכות המעידות על כך כאמור בפסקה 35.221, זכאי לקבל מאת המשרד בו הוא מועסק התאמה סבירה הנדרשת מחמת מוגבלותו, על-מנת לאפשר לו לבצע את תפקידו או לתפקד במקום עבודתו.

35.233

הוראות סעיפים 35.23 ו-35.24 לגבי התאמות בבחינות ובמקום העבודה יחולו על אדם עם מוגבלות כהגדרתו בחוק השוויון (ראה פסקה 35.221(ב)) וכן על אדם עם מוגבלות אחרת.

35.234

ההתאמות שלהן זכאי עובד או מועמד עם מוגבלות, יכול שיכללו התאמה של מבנה מקום העבודה, הציוד שבו, דרישות התפקיד, שעות העבודה, מבדקי קבלה לעבודה או לקידום בעבודה, הכשרה והדרכה ונוהלי עבודה.

35.235

התאמה סבירה היא התאמה שאיננה מטילה נטל כבד מדי על המעסיק.

35.24 - הליך טיפול בהקלות בהתאמות ותנאי נגישות בבחינות

35.241

מועמד לעבודה או לקידום בעבודה המעוניין בהקלות בבחינה בשל מוגבלותו, יגיש בקשה המלווה באבחון מקצועי מלא, הנערך על-ידי גורם שהכיר בו לעניין זה מנהל אגף בכיר בחינות ומכרזים בנציבות שירות המדינה (להלן - "מנהל אגף בכיר בחינות ומכרזים"). האבחון יכלול תיאור של סוג המוגבלות וכן המלצות להקלות בבחינה, המתחייבות מהמוגבלות המתוארת.

35.242

מועמד לעבודה או לקידום בעבודה המעוניין, בשל מוגבלותו, בהתאמות בדרך עריכת הבחינה או סידורי נגישות במקום הבחינה, יגיש בקשה המלווה בתעודה המעידה על המוגבלות, הנערכת בידי גורם מוסמך אשר מנהל אגף בכיר בחינות ומכרזים הכיר בו לעניין זה. כן תצביע הבקשה על סידורי הנגישות המתחייבים מהמוגבלות.